

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, o osvobození od soudních poplatků v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 3. 2022, čj. 10.01-000067/22-002, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2022, čj. 18 A 20/2022-12,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaná neurčila žalobci advokáta k poskytnutí právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. Žalovaná rozhodnutí odůvodnila tím, že jednání žalobce lze s ohledem na nadužívání daného institutu označit za soudnické a zjevně zneužívající práva na bezplatnou právní pomoc. Rozhodnutí žalované napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze a požádal o osvobození od soudních poplatků.

[2] Městský soud jeho žádost o osvobození od soudních poplatků v záhlaví označeným usnesením zamítl. Uvedl, že tvrzení žalobce týkající se osobních poměrů, příjmů a výdajů považuje za nedostatečná a nedostatečně doložená. Žalobce nadto zneužívá osvobození od soudních poplatků. Městský soud eviduje stovky žalob podaných žalobcem, který daná řízení vede stereotypně a uplatňuje v nich stejné námítky, které již neúspěšně uplatňoval v minulosti. S ohledem na povahu věci a skutečnost, že stěžovateli ve skutečnosti nejde o vyřešení sporné otázky či poskytnutí ochrany jeho právům, lze usuzovat, že záměrem žalobce je jen vyvolávání a vedení sporů jako takových. Ostatně stěžovatel po žalované požadoval určit advokáta pro podání ústavní stížnosti proti rozhodnutí, které se rovněž týkalo jeho neosvobození od soudních poplatků v jiné věci. Žalobce tak zjevně pouze řetězí spory o totožné otázky.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uvedl, že je napadené usnesení odůvodněno sáhodlouhými paušalizujícími invektivami neslučitelnými se soudním rozhodováním (k tomu odkázal na rozsudky NSS ze dne 12. 8. 2010, čj. 1 As 54/2010-29, a ze dne 24. 3. 2010, čj. 8 As 22/2010-91). Pozastavuje se nad tím, že si městský soud dovolil zpochybňovat jeho chudobnost „*obludně nesoudnými a lživými vývody*“.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné úvodem předeslat, že městský soud v napadeném usnesení nezpochybnil „*chudobnost*“ žalobce, nýbrž pouze na okraj uvedl, že stěžovatel skutečnosti o svých osobních, majetkových či příjmových poměrech netvrdil dostatečně konkrétně a nedoložil je. Jednalo se ale pouze o dílčí závěr a napadené usnesení stojí převážně na závěru, podle kterého stěžovateli nelze přiznat osvobození od soudních poplatků, protože tohoto institutu zneužívá.

[7] K výtce stěžovatele, podle kterého jsou závěry městského soudu příliš paušalizující, lze v obecné rovině poukázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které plyne, že smysl osvobození od soudních poplatků je především v tom, aby byla osobám, které nemají dostatek prostředků, zajištěna účinná soudní ochrana. Nejedná se ale o institut, který má umožňovat chudým osobám bezplatně vést spory podle své libosti. Přestože je účastník řízení nemajetný, takže by bylo zásadně namístě přiznat mu osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), může mu soud výjimečně toto dobrodiní odeprít, a to zejména pro povahu sporů, které účastník vede (viz např. rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 101/2011-66, který se týkal právě stěžovatele a na který také poukázal městský soud).

[8] Městský soud v napadeném usnesení uvedl, že postup stěžovatele není v tomto řízení výjimečný. Nevyšel pouze ze samotné skutečnosti, že stěžovatel u něj zahájil stovky řízení, ale poukázal také na stereotypní způsob jejich vedení, resp. podobu vznášených námitek a rovněž na skutečnost, že stěžovatel spory o shodných otázkách neustále řetězí a vede spory pro spory. Tyto závěry městského soudu plně odpovídají judikatuře Nejvyššího správního soudu, na kterou odkazuje stěžovatel v kasační stížnosti. Z ní plyne, že se soud při posuzování žádosti o osvobození od soudních poplatků vedle konkrétních specifických okolností žádosti a individuálních poměrů žadatele musí zabývat také tím, zda žadatel neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem (rozsudek sp. zn. 8 As 22/2010). V rozsudku sp. zn. 1 As 54/2010 Nejvyšší správní soud zdůraznil, že zamítnutí žádosti nemůže být založeno pouze na počtu řízení vedených daným žadatelem, ale je třeba vedle toho vždy zohlednit okolnosti případu, v němž žadatel o osvobození žádá. Jak již Nejvyšší správní soud výše uvedl, městský soud v napadeném usnesení těmto požadavkům dostal.

[9] Ostatně i Nejvyššímu správnímu soudu jsou z úřední činnosti procesní aktivity stěžovatele dlouhodobě známy, neboť eviduje přibližně 1 500 věcí týkajících se stěžovatele. Jeho postup se v jiných řízeních zpravidla neustále opakuje a stěžovatel uvádí zcela shodné či obdobné argumenty (srov. např. rozsudky NSS ze dne 13. 3. 2019, čj. 6 As 35/2019-12, ze dne 12. 9. 2018,

pokračování

čj. 1 As 231/2018-17, ze dne 29. 5. 2015, čj. 4 As 104/2015-12, ze dne 30. 1. 2020, čj. 8 As 351/2019-20, či ze dne 8. 3. 2022, čj. 6 As 344/2021-21). Lze proto uzavřít, že odůvodnění napadeného usnesení neobsahuje nepřípustné paušalizující invektivy, jak tvrdí stěžovatel, nýbrž objektivní a přesné zhodnocení jeho dlouholeté činnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Nejvyšší správní soud tedy shledal stěžovatelem uplatněné námitky nedůvodnými, a kasační stížnost proto dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[11] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. května 2022

Milan Podhrázký
předseda senátu